

A reform egyszerűsíti és új keretek közé helyezi Dánia vállalkozásfejlesztési rendszerét

Számos előkészület után Dánia az év elején elindította a vállalkozásfejlesztési rendszerének reformját, amelynek egyik jelentős eleme az EU strukturális alapjaitól érkező támogatás. Sigmund Lubanski, a dán üzleti hatóság helyettes főigazgatója beszél a *Panorama* magazinnak a reformokról.

Az új vállalkozásfejlesztési rendszer központi eleme egy különböző háttérű tagokból álló testület, a Dán Vállalkozásfejlesztési és Vállalkozásnövekedési Felügyelőtestület, amelynek feladata egy keresletalapú, egységes és helyi kötődésű növekedési és cselekvési erőfeszítés szerte Dániában, amely a vállalkozások igényeire összpontosít.

A cél az volt, hogy megfeleljenek a kereskedelem és az ipar irányából érkező, egységesebb, hatékonyabb és a kereslet által vezérelt vállalkozásfejlesztési rendszerre vonatkozó erőteljes igénynek. A korábbi rendszer zavarossá vált az egymást átfedő kezdeményezések és az oldalhajtások miatt, és a vállalkozások rendkívül nehezen találták meg a megfelelő megoldást, miközben a szolgáltatások minősége változó volt.

Az egyszerűsítés részeként új vállalkozásfejlesztési testületet hoztak létre. A Dán Vállalkozásfejlesztési és Vállalkozásnövekedési Felügyelőtestület átvette a korábbi regionális növekedési fórumok feladatait abban, hogy kijelöli az EU regionális és a szociális alapjainak felhasználási módját.

Melyek a testület feladatai?

A testület feladata a dán kereskedelem és ipar fejlesztésének erősítése az egységes, kereslet által vezérelt és helyi kötődésű vállalkozásfejlesztés és az idegenforgalmi kezdeményezések előmozdításával egész Dániában. A testület a vállalkozások, az önkormányzatok és a munkaerőpiaci felek kiváló támogatásával jött létre, és hihetetlenül erős elkötelezettséget érezek arra vonatkozóan, hogy decentralizált erőfeszítést tegyenek a vállalkozások növekedés- és foglalkoztatásorientált előmozdítása érdekében az egész országban.

Milyen strukturális változásokat hajtottak végre a dán rendszerben?

A kulcsfontosságú területekre összpontosítottunk annak érdekében, hogy koncentrált és időtálló vállalkozásfejlesztési erőfeszítést hozunk létre. A főbb pontok: először is jobb minőséget és jobb hozzáférhetőséget szeretnénk az üzleti szolgáltatások terén. Ennek érdekében településeken átívelő üzleti csomópontokat hoztunk létre egy digitális vállalkozásfejlesztési platformmal (virksomhedsgu-

iden.dk) együtt, amely tájékoztatást nyújt a vállalkozások elindításához és működtetéséhez.

Másodsor pedig nagyobb kohéziót teremtünk a vállalkozások decentralizált támogatása érdekében. Ezért a testület átvállalta a vállalkozásfejlesztési alapok kezelésének felelősségét a regionális növekedési fórumoktól, míg ugyanabban az időben összetartó stratégiát dolgoztak ki az átfedések elkerülése érdekében.

A stratégiát a kereskedelem és az ipar, a vállalkozások, az új üzleti csomópontok és egyéb regionális és helyi érdekelt felek közreműködésével alakítottuk ki. Az erőfeszítés részeként a testület elindította Dánia turizmusának és klasztereinek egyesítését a kevesebb, de erősebb egységek létrehozása érdekében.

Hasonlóképpen egyértelmű munkamegosztás tapasztalható az önkormányzati szint és a településeken átívelő üzleti csomópontok, valamint a magas szinten specializált kormányzati programok között.

Harmadsor pedig célunk a kormányzati vállalkozásfejlesztés egyszerűsítése.

Megerősítettük a tudásalapú vállalkozói léttel kapcsolatos erőfeszítéseket, és egyszerűsítettük a rendszert oly módon, hogy csak egyetlen hozzáférési pont legyen a növekedési alap keretében elérhető hitelek és tőkealapok vonatkozásában, és egy az innovációs alap keretében az innováció-, fejlesztési és demonstrációs támogatás vonatkozásában.

Hogyan használják Dániában a strukturális alapokat? Milyen általános alapelvekkel dolgozik a testület az erőfeszítési végrehajtása érdekében? Mi a fontos, és min van a hangsúly?

A dán vállalkozások jól működnek. Dánia a világ egyik legtermelékenyebb országa, és a gazdasági fejlődésnek köszönhetően az egész országban nőtt a foglalkoztatás. Történelmileg a nagyobb termelékenység volt a növekedés elsődleges motorja, bár a termelékenység növekedése alacsony volt az elmúlt 20 évben. Ezért meg kell erősíteni a termelékenységet a munkaerő kompetenciaszintjének növelésével, a meglévő erőforrások hatékonyabb kihasználásával, valamint az innovációval és a technológiai fejlődéssel.

A Dán Vállalkozásfejlesztési és Vállalkozásnövekedési Felügyelőtestület öt alapelvelet fogalmazott meg az aktuális végrehajtási terv kapcsán:

- > a vállalkozások szükségleteinek középpontba helyezése;
- > a kohézió megteremtése;
- > a termelékenység növelése és jó lehetőségek megteremtése az egész országban;
- > az erőfeszítések felhasználóbaráttá és átláthatóvá tétele;
- > annak biztosítása, hogy az erőfeszítések digitálisak és adatok által vezéreltek legyenek.

Az első négy alapelv a vállalkozásfejlesztésről szóló törvényből származik, az ötödiket a testület adta hozzá. A testület

tagjai hat prioritást is meghatároztak a vállalkozások decentralizált támogatása érdekében: digitalizálás és automatizálás; képzett munkaerő és társadalmi befogadás; zöld átalakítás és körforgásos gazdaság; vállalkozói készség; nemzetköziesítés; és innováció.

Ez a megközelítés összhangban van az uniós strukturális alapokból finanszírozott programok célkitűzéseivel. Az EU ERFA beruházási területei ebben a programozási időszakban a következők: az innováció előmozdítása a kkv-k keretében, a vállalkozások nagyobb növekedése, valamint az energia- és erőforrás-hatékony kkv-k megteremtése. Az ESZA alá tartozó beruházási területek a következők: vállalkozói készség és munkahelyteremtés, társadalmi befogadás, üzleti képzés és folyamatos oktatás.

Dániában a vállalkozásfejlesztési erőfeszítéseket a kereslet hajtja. Miért fontos ez, mit jelent ez a gyakorlatban, és milyen előnyt nyújt ez a vállalkozásoknak?

A Dán Vállalkozásfejlesztési és Vállalkozásnövekedési Felügyelőtestület minden érdekelt felet felkért arra, hogy elmondják véleményüket az új stratégiáról – először műhelytalálkozókon az ország különböző pontjain, nemrégiben pedig egy stratégiai konferencia keretében, amelyen 300-an vettek részt. Ugyanakkor mélyreható párbeszédet folytatunk az üzleti csomópontokkal, a vállalkozások szervezeteivel és egyéb érdekelt felekkel, amelyek értékelik a decentralizált testület által kínált beruházási üzleti igényeket és kezdeményezéseket.

Mérjük az erőfeszítéseink hatását is – rövid és hosszú távon egyaránt. Nemcsak a projektek élettartama során végzünk a strukturális alapok projektjeinek száza-iról rendszeres időközönként felméréseket, hanem a projektek befejezése után néhány évvel is felmérést végzünk, mivel ilyenkor láthatók a strukturális alapok pro-

jektjeinek fontos és tartós hatásai. Fejlett mérési összeállítást használunk a részt vevő vállalkozások fejlődésének egy olyan kontrollcsoporttal való összehasonlítására, amelynek tagjai nem vettek részt a strukturális alapok projektjeiben.

Hogyan működik a széles körű, egész országra kiterjedő erőfeszítések kombinálása a regionális és helyi erősségekre és különbségekre történő összpontosítással?

Jó előrelépést tettünk a vállalkozások szükségleteinek meghatározásában, és már érzékelhető a jó helyi és vállalkozáshoz kapcsolódó együttműködés a reform körül.

A vállalkozások eltérő szükségletekkel és kihívásokkal szembesülnek, amelyek némelyikét helyi tényezők határozzák meg és befolyásolják, és a szükségleteket kielégítő erőforrások ugyancsak változóak az országon belül. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a helyi erősségekre, a kultúrára, a kompetenciákra és a vállalkozási struktúrára, amelyek segítenek a vállalkozások szükségleteinek és elképzeléseinek meghatározásában.

Nem ez az egyetlen oka annak, hogy az egész országra kiterjedő partnerségeket próbálunk megvalósítani – az egész országra kiterjedő erőfeszítésekkel együtt jár a helyi és regionális beágyazódás is. A pályázóknak konkrétan be kell mutatniuk, hogyan veszik majd figyelembe a helyi körülményeket, amikor országos szintű kezdeményezésre jelentkeznek.

Pontosan ez, az országos szintű kezdeményezések és a helyi beágyazódás közötti viszony a fontos a folyamatban lévő projektek végrehajtása során.

Dánia

A Dán Királyság 43000 négyzetkilométert ölel fel, magában foglalva a Jylland-félszigetet, egy 443 szigetből álló sziget-csoportot, valamint két, az Északi-Atlanti-óceánban lévő autonóm területet: a Feröer szigeteket és Grönlandot. Németországgal egy 68 kilométer hosszú közös határa van, és 8750 kilométer hosszan árapálysíkság veszi körül.

Lakosság

2019. január 1-jén 5 806 081 lakosa volt, amely az utóbbi években nőtt a születések számával, illetve a bevándorlók száma is magasabb a kivándorlókéhoz képest.

Munkaerőpiac

Az elmúlt 30 évben a nők munkanélküliségi rátája általában véve magasabb volt, mint a férfiaké. 2017-ben a foglalkoztatási adatok elérték a 76,9%-ot, amely meghaladta az uniós 72,1%-os arányt. 2018-ban a munkanélküliségi ráta a férfiak esetében 5,0% volt, a nőkben pedig 5,2%. Az ifjúsági munkanélküliség (15–24 évesek) 2017-ben 11%-os volt, ez a 7. legalacsonyabb az EU-ban.

A lakosság általános iskolai végzettsége jelentős mértékben nőtt: 1991-ben a 25–64 évesek esetében ez 19% volt, 2017-re szinte 39% lett. A koragyermekori nevelés és gondozás jelenleg a 4 évesnél nagyobb gyermekek 98,1%-át fedi le.

Gazdaság

A GDP 2018-ban 1,2%-kal nőtt (az árak alakulásához igazítva). Ez a legalacsonyabb növekedési ütem 2013 óta, amelyet elsősorban a lakossági fogyasztás és a beruházások növekedése ösztönöz. 2018-ban az egy főre jutó GDP 382 (ezer DKK) volt, a GDP egy főre jutó valós növekedése pedig 0,7% volt. 2000 óta a gazdasági fejlődés stagnált az uniós átlagos növekedéshez képest: ebben az időszakban a gazdasági növekedés 22%-os volt, míg az uniós átlag 30% körüli volt. A szociális védelem a legjelentősebb állami kiadásnak számít, amely 2017-ben 44%-os volt, míg az egészségügyi kiadások 2017-ben elérték a 16%-ot.

Kereskedelem

1987 óta Dánia teljes exportja meghaladta a teljes behozatalt, így többlet keletkezett az áruk és szolgáltatások egyenlegében ebben az időszakban. 2008 óta az áruk és szolgáltatások importjával és exportjával kapcsolatos fejlemények hatalmas többletet eredményeztek: 2018-ban a külkerkedelem elérte a 119 milliárd DKK-t. A legjelentősebb árukiviteli kereskedelmi csoportok közé tartoznak a gyógyszerek, a szélmalom-alkatrészek, az olaj, a nyérc, a prém és az élelmiszerek, míg a legjelentősebb import a gyógyszerek, az olaj, az autók és az elektronikai cikkek terén tapasztalható.

Egyéb kulcsfontosságú ágazatok

A dán mezőgazdaság jelentős strukturális változásokon esett át az évek során, aminek eredményeként kisebb számú és nagyobb méretű gazdaságokat alakítottak ki. A sertéshús a legjelentősebb és rendkívüli szinten szakosodott gazdasági tevékenység a mezőgazdasági termelésben, míg a tejtermelés

a második legnagyobb gazdasági tevékenységnek számít: az ökológiai gazdálkodásból származó, tejüzemekbe szállított tej aránya 12%-os. 2000 és 2008 között a foglalkoztatás 27%-kal esett a feldolgozóiparban, bár az ágazat árbevétele – kivéve az ásványi nyersanyag-kitermelő ipart – 66%-kal nőtt. 2018-ban a gyógyszergyártásból származó árbevétel a 2000-es bevétel háromszorosa volt. 2002-ben Dánia elkötelezte magát azon uniós célkitűzés mellett, hogy a GDP legalább 3%-át kutatás-fejlesztési beruházásokra fordítsa. A közsférában az egyetemek a K+F 71%-át teszik ki. A vezetőkes széles sávú rendszerek és az újgenerációs hozzáférési hálózatok hozzáférhetősége 95%-

os; a lakosság kb. 71%-a legalább alapvető digitális készségekkel rendelkezik, amely bőven meghaladja az uniós 57%-os átlagot.

Tanulás a fényesebb jövőre való felkészülés érdekében

Az Európai Szociális Alaptól kapott 865 000 EUR értékű finanszírozásban részesült négyéves projekt célja, hogy jobban felkészítse a fiatalokat a munkaerőpiacon szükséges ismeretek és készségek tekintetében. A „College as a short cut to education” (Rövidebb út a tudáshoz: a főiskolai oktatás) kezdeményezés, amelyet a Jylland északi részében lévő Vrå Folkehøjskole településen indítottak el, olyan tanfolyamot dolgozott ki, amelyben az oktatási rendszerben segítséget igénylő fiatalok támogatása érdekében különleges hangsúlyt fektettek a személyes motivációra és konzultációra. A projekt egyúttal a munkahelyekre is összpontosított egy olyan régióban, ahol hiány van a szakképzett munkásokból az építőiparban és az egészségügyi ágazatokban.

A célcsoport a 17 és 29 éves fiatalok voltak, akiknek nehézségeik voltak a rendszeres iskolai oktatás során, és akikből hiányzott a tudás és az ambíció is. Sokat közülük szociális szorongással, depresszióval, autizmussal, ADHD-vel és Asperger-szindrómával diagnosztizáltak, néhányan pedig korábban drog- vagy alkoholfüggők voltak. E fiatalok legmagasabb fokú végzettsége az általános iskola, és emiatt nem kapnak semmilyen állami támogatást, és nem terjed ki rájuk az önkormányzati szolgáltatási törvény, sem pedig a foglalkoztatási törvény hatálya.

A projekt során 158 résztvevő végezte el a tanfolyamot, és 110-en kezdtek el vagy fejeztek be valamilyen oktatási formát a projekt vége óta. További nyolc résztvevő munkát is talált.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

<https://vraahojkskole.dk/>

A körforgásos gazdaság építése

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap által támogatott projekt középpontjában a zöld átmenet és a körforgásos gazdaság áll az értékláncokon keresztüli együttműködés és konstrukció révén az erőforrások optimális felhasználásának biztosítása érdekében.

A projekt hároméves ciklusa során 37 vállalkozás szerzett ismereteket a körforgásos gazdasággal kapcsolatban, és támogatást kaptak arra, hogy új, környezettudatos vállalkozási modelleket dolgozzanak ki, valamint hogy optimalizálják az értékláncot.

Az egyik részt vevő cég az aalborgi Komproment ApS volt, amely építőanyagokat értékesít, és tető- és homlokzati rendszereket dolgoz ki a dán piacra és exportra. Az ERFA 502 000 EUR értékű hozzájárulásával a projekt segítette a vállalatnak abban, hogy konkrét és megvalósítható környezettudatos üzleti modellt dolgozzon ki, amely jelentősen nagyobb figyelmet és megrendeléseket kapott a mérnököktől, építésztől és általában az építőipartól.

2018-ban a Komproment megkapta a tekintélyes European SME Star Award díjat és a Construction Environment díjat is.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

<https://www.komproment.dk/home>

Az energia- és erőforrás-hatékonyság modellje

Az ERFA 1,78 millió EUR értékben járult hozzá „Fenntartható lényeg” (Bæredygtig Bundlinje) fantázianévű projekthez a Nagy-Koppenhága fővárosi régióban, amelynek célja, hogy a vállalkozások energia- és erőforrás-hatékonyabbakká váljanak. Hosszabb távon hozzájárult Dánia zöld átmenetéhez, és javította a vállalkozások versenyképességét, amelyet költségmegtakarítások vagy „zöld alapelveken” nyugvó, döntő jelentőségű vállalkozásfejlesztések révén hoztak létre.

A projekt azon a feltételezésen alapult, hogy a kkv-k nem mérik fel az energia- és erőforrás-hatékonyságban elért előrehaladás potenciálját, annak ellenére, hogy sokan tudják, hogy meg kellene vizsgálniuk az ilyen lehetőségeket.

A 2019 áprilisában befejeződött kezdeményezés során 101 vállalkozás dolgozott ki környezettudatos üzleti modelleket, amelyek következtében jelentős mértékben csökkent az energiafogyasztás és az anyagfelhasználás, valamint a CO₂-kibocsátás is.

A rövid és hosszú távú hatások megvalósításán dolgozó projekt sikeresnek bizonyult abban, hogy tudatosította a vállalkozásokban, hogy az ügyfelek nagyobb fenntarthatóságot várnak el a jövőben a beszállítóiktól. A projekt annyira sikeres és az iránta való kereslet olyan nagy volt, hogy a tapasztalatokat egy új kezdeményezésbe emelték át, amely a Sustainable Bottom Line 2.0 nevet viseli. Ezt hajtja végre a Gate 21, a régiók, önkormányzatok, vállalkozások és a Nagy-Koppenhágában lévő tudományos intézmények partnersége, amelynek célja a zöld változás és növekedés felgyorsítása.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

<https://bit.ly/3OT30So>

Munka a társadalmi befogadás érdekében

A közép-jyllandi „Belül tágasabb” (Rummelig Imidt) nevet viselő, társadalmi befogadási és foglalkoztatási projekt új munkahely-teremtési eljárásokat tesztl és dolgoz ki azok számára, akik a munkaerőpiac peremére vagy azon kívülre szorultak, ezzel biztosítva a régió munkaerő-kínálatának jelentős növekedését.

A projektben önkormányzatok, szociális partnerek és vállalkozások vesznek részt a társadalmi befogadás foglalkoztatásorientált perspektívájából. A kompetenciák, erőforrások és a tudás különböző ágazatokon átívelő kombinálásával munkahelyeket hoztak létre a célcsoport számára.

A projekt együttműködik a célirányos civil tevékenységekkel, a vállalati hálózatokkal és a szociális gazdaságban működő vállalkozásokkal és tanácsadókkal. Ezekben a területeken belül 14 tevékenységet indítottak el, amelyek új kezdeményezéseket dolgoztak ki a különböző célcsoportok számára.

Az Európai Szociális Alap több mint 3 691 millió EUR értékben járult hozzá a projekthez, amely több mint 100 vállalkozásból álló, 9 üzleti hálózatot hozott létre a befogadóbb munkaerőpiac megteremtése érdekében. Ezen túlmenően a projekt egy szociális gazdasági tervet is elindított, amely hasznos ismereteket és inspirációt nyújtott, különösen az önkormányzatok javára. Végül pedig a projekt a régió szociális gazdasági tanácsadóival közösen dolgozott a kompetenciafejlesztésen.

2019 júliusában 800 résztvevőre számítottak a projekt időtartama alatt; 520-an előrehaladást értek el, és 269-en befejezték az előrehaladási folyamatot. Ezek közül 89-en később munkavállalóként helyezkedtek el, és 6 személy szociális gazdasági vállalkozás keretében dolgozik. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

<https://www.rummeligimidt.dk/>

